

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра іноземної філології і перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан гуманітарно-педагогічного
факультету
д. філол. н., професор В.Д. Шинкарук
« 20 » 05 2016 р.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС ДИСЦИПЛІНИ

ПОРІВНЯЛЬНА ГРАМАТИКА ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ І УКРАЇНСЬКОЇ МОВ

ОС «Бакалавр»

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»

Спеціальність: 035 «Філологія»

Київ - 2016 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра іноземної філології і перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан гуманітарно-педагогічного
факультету
д. філол. н., професор В.Д. Шинкарук
« 20 » 05 2016 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
іноземної філології і перекладу
протокол № 12 від «11» травня 2016 р.
Додаток 1
Завідувач кафедри

_____ С. М. Амеліна

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПОРІВНЯЛЬНА ГРАМАТИКА ОСНОВНОЇ ІНОЗЕМНОЇ І УКРАЇНСЬКОЇ МОВ»

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»
Спеціальність: 035 «Філологія»

Гуманітарно-педагогічний факультет

Розробник: к. пед. н., ст. викладач В.С. Максимчук

Київ - 2016р.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Порівняльна граматики основної іноземної (німецької) і української мов

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітньо-кваліфікаційний рівень	Бакалавр	
Напрямок підготовки	6.020303 «Філологія (переклад)»	
Спеціальність		
Спеціалізація		
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин	72	
Кількість кредитів ECTS	2	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	іспит	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)		
Семестр		
Лекційні заняття		
Практичні, семінарські заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота		
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Порівняльна граматики основної іноземної (німецької) і української мов» є ознайомлення студентів з типологічними особливостями німецької та української мов, комплексне компаративне вивчення граматичних будов порівнюваних мов, встановлення спільних рис та відмінностей у системах граматичних категорій різних частин мови, системах синтаксичних одиниць.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Порівняльна граматики основної іноземної (німецької) і української мов» є:

- закласти теоретичну основу граматики німецької та української мов через порівняння категоріального апарату зіставляваних мов;
- сформувані у студентів розуміння характеру міжмовних граматичних зв'язків і відношень;
- розкрити основні граматичні трансформації при здійсненні перекладу за відсутності граматичних еквівалентів у зіставляваних мовах;
- навчити студентів вільного оперування граматичними структурами як в писемному, так і в усному мовленні та вживання граматичних форм на рівні автоматизму;
- навчити студентів розпізнавати граматичні явища під час читання або сприйняття тексту на слух і вміти пояснювати вживання тієї чи іншої

граматичної конструкції та співвідносити її з певною комунікативною функцією.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:
знати :

- спільні риси та відмінності між граматичною будовою німецької та української мов;
- типи мов за морфологічними ознаками;
- граматичні способи, характерні для аналітичних та синтетичних мов;
- особливості систем частин мови у порівнюваних мовах;
- співвідношення різних граматичних категорій німецької та української мов;
- способи відтворення компонентів граматичної будови німецької мови, що не мають відповідностей в українській мові;
- особливості організації синтаксичних одиниць у мовах, що порівнюються;
- типи синтаксичного зв'язку;
- відмінності у засобах вираження різних членів речення;
- основні лінгвістичні терміни, релевантні для характеристики граматичних особливостей обох мов.

вміти :

- застосовувати одержані знання до аналізу граматичних явищ на матеріалі німецької та рідної мов;
 - враховувати дані порівняльно-типологічного аналізу німецької та української мов у перекладацькій практиці;
- користуватися німецькомовними та україномовними словниками та довідниками різних типів.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання;

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усьго	у тому числі					усьго о	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р. .	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль І. Граматична будова німецької та української мов. Зіставна характеристика іменника, займенника і прикметника у порівнюваних мовах.														
Тема 1. Предмет і завдання курсу. Визначення граматичної будови мови.Головні відмінності у граматичних будовах німецької та української мов.Теоретична і практична граматики. Морфологія і синтаксис. їх		8	2	2			4							

[illegible]

Тема 1. Порівняльна характеристика граматичних категорій дієслова в німецькій та українській мовах. Дієслово як частина мови. Категорія особи. Категорія числа. Категорія часу. Категорія виду. Категорія часової віднесеності та засоби її відтворення в українській мові. Категорія стану. Категорія способу.		8	2	2			4						
Тема2. Типи синтаксичного зв'язку слів і засоби вираження синтаксичних відносин в німецькій та українській мовах. Типи синтаксичного зв'язку слів – сурядний, підрядний, предикативний. Засоби вираження синтаксичних відносин (форма слова, порядок слів, інтонація, службові слова).		9	2	2			5						
Тема 3. Порівняльна характеристика простого речення в німецькій та українській мовах. Односкладні речення в німецькій та українській мовах. Види підмета, особливості засобів вираження підмета в німецькій мові. Односкладні речення в німецькій та українській мовах. Зіставна характеристика присудка в порівнюваних мовах. Особливості узгодження присудка з підметом у числі. Види додатка в німецькій та українській мовах. Порівняльна характеристика означення в німецькій та українській мовах. Структурні і функціональні особливості обставини в німецькій мові.		9	2	2			5						
Тема 4. Порівняльна характеристика складного речення в німецькій та українській мовах. Зіставлення складносурядних речень німецької та української мов. Зіставлення різних типів підрядних речень в німецькій та українській		10	3	2 4			5						

мовах. Деякі особливі випадки структурних розходжень між складними реченнями.													
Разом за змістовим модулем 2			36	9	8			19					
Усього годин	72	17	17			38							
Курсовий проект(робота) з (якщо є в робочому навчальному плані)			-	-	-	-	-	-	-	-			
Усього годин													

4. Теми семінарських занять планом не передбачено

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і завдання курсу. Визначення граматичної будови мови. Головні відмінності у граматичних будовах німецької та української мов. Теоретична і практична граматики	2
2	Морфологія і синтаксис, їх взаємозв'язок. Предмет порівняльної граматики для перекладацької практики.	2
3	Основні граматичні (морфологічні) поняття. Граматичне значення, граматична форма, граматична опозиція.	2
4	Граматична категорія. Невідповідність граматичних категорій у різних мовах, зокрема в німецькій та українській мовах. Частини мови, їх склад в німецькій та українській мовах.	2
5	Порівняльна характеристика іменника в німецькій та українській мовах. Іменник як частина мови. Загальна порівняльна характеристика граматичних категорій іменника в німецькій та українській мовах	2
6	Порівняльна характеристика категорій відмінка. Порівняльна характеристика категорії роду. Категорія означеності/неозначеності в німецькій мові та засоби її відтворення в рідній мові.	2
7	Порівняльна характеристика займенників різних розрядів у двох мовах. Займенник як частина мови. Розряди займенників.	2
8	Граматичні категорії займенників. Зіставлення займенників різних розрядів в німецькій та українській мовах. Порівняльна характеристика прикметника.	2

6. Теми лабораторних занять планом не передбачено

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		

2		
...		

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

ЗРАЗОК ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Konjugieren Sie

1.leben	Ich ...	Du ...	Er ...
	Wir ...	Ihr ...	Sie ...
2.arbeiten	Du ...	Sie ...	Ihr ...
	Wir ...	Ich ...	Es ...
3.wissen	Ich ...	Er ...	Ihr ...
	Du ...	Wir ...	Sie ...
4.möchte	Du ...	Ich ...	Wir ...
	Er ...	Sie ...	Ihr ...
5.mögen	Du ...	Wir ...	Sie ...
	Ihr ...	Er ...	Ich ...

Stellen Sie die Fragen (Wer? Was? Was machen Sie? Wie? Wie alt sind Sie? Woher? Wo? Wohin? Wann? Wie viel?

1.	Ich bin Student.	
2.	Ich bin Student .	
3.	Die Studenten schreiben .	
4.	Das Buch ist interessant .	
5.	Ich bin 20 Jahre alt .	
6.	Er kommt aus Deutschland .	
7.	Wir wohnen in der Ukraine .	
8.	Ihr fahrt nach Berlin .	
9.	Mittags essen wir die Suppen.	
10.	Das Omelett kostet 10 Hrywnja .	

8. Методи навчання.

Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний (лекція, бесіда).

9. Форми контролю.

Усне опитування, тестовий контроль.

10. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання студента відбувається згідно положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 20.02.2015 р. протокол № 6 з табл. 1.

Оцінка національна	Оцінка студента	Визначення оцінки ЄКТС	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 -100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
Задовільно	B	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО — потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59
	F	НЕЗАДОВІЛЬНО - необхідна серйозна подальша робота	01-34

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни **R**_{дис} (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **R**_{нр} (до 70 балів): **R**_{дис} = **R**_{нр} + **R**_{ат}*

11. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма дисципліни;
2. Конспект лекцій з дисципліни;
3. Комплекс контрольних робіт (ККР) для визначення залишкових знань з дисципліни, завдань для обов'язкових контрольних робіт;
4. Тестові завдання для підсумкового контролю знань студентів.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Абрамов Б. А. Теоретическая грамматика немецкого языка. Сопоставительная типология немецкого и русского языков / Б. А. Абрамов ; под. ред. Н.Н. Семенюк, О.А. Радченко, Л.И. Гришовой. – М. : ВЛАДОС, 2001. – 285 с.
2. Адмони В. Теоретическая грамматика немецкого языка. – М.: Просвещение, 1986. – 334 с.

3. Зеленецкий А. Л. Сравнительная типология немецкого и русского языков / А. Л. Зеленецкий, П. Ф. Монахов. – М. : Просвещение, 1983. – 240 с.

- допоміжна:

4. Аракин В. Д. Типология языков и проблема методического прогнозирования / В. Д. Аракин. – М. : Высшая школа, 1989. – 201 с.
5. Безпояско О. К. Граматика української мови. Морфологія / О. К. Безпояско, К. Г. Городенська, В. М. Русанівський. – К. : Либідь, 1993. – 336 с.
6. Вихованець І. Р. Граматика української мови. Синтаксис / І. Р. Вихованець. – К. : Либідь, 1993. – 368 с.
7. Копанев П.И., Беер Ф. Теория и практика письменного перевода. Часть 1. Перевод с немецкого на русский: Учеб пособие для ин-ов и фак. иностр. яз. - Мн.: Выш. шк., 1986. – 270 с.
8. Сравнительная типология английского, немецкого, русского и украинского языков / А. Э. Левицкий, Н. Д. Борисенко, А. А. Борисов и др. – К. : Освіта України, 2009. – 360 с.
9. Moskalskaja O. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. – Moskau: Vyssaja Skola, 1983. – 344 S
10. Deutsche Sprache. Kleine Enzyklopädie. – Leipzig: VEB Bibliographisches Institut, 1983. 724 S.
11. Keller Rudi. Sprachwandel. Von der unsichtbaren Hand in der Sprache. - Tübingen: Franke-Ver.1994.
12. Schmidt Wilhelm. Deutsche Sprachkunde. - Berlin: Volk und Wissen, 1978.
13. Schmidt W. Deutsche Sprachkunde. L., 1970
14. Fleischer W. Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache. L., 1982.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://filolog.pl.ua/mater-ali-dlya-student-v/stor-ya-n-metsko-movi-lekts.html>
2. www.libreriauniversitaria.it/deutsche-sprach
3. www.linse.uni-due.de/.../sprachgeschichte/
4. www.wissen.de/.../grundzuege-der-entwicl